

אסור בהספד ותענית מדאורייתא, כיון דילפינן פורים מק"ו דממות לחיים לא כש"כ כדאיתא בפ"ק דמגילה יד ע"א, וע"ז כתב השד"ח בשם הרא"ם דק"ו לאו דאורייתא, ויש להביא ראיה מהגמרא דכתובות כהחת"ס, דהנה בגמרא שם דף כ"ב איתא לגבי הפה שאסר הוא הפה שהתיר, ומקשה הגמרא למה לי קרא סברא הוא, דמיגו דהוה בעי שתיק. ולפי דברי השד"ח מה מקשה הגמרא, דאם הוא מסברא הוה דרבנן, והקרא בא לומר דהוא דאורייתא, וגם בכאן ק"ו נחשב כמו סברא.<sup>(2)</sup>

### העיבר"י

## תמט

### ננסין שבים שמוקף מכל צדדיו לענין קריאת המגילה<sup>(א)</sup>

עלה הספק על כל ננסין שבים אם צריכים לקרוא י"ד וט"ו כעין דאמרו בגמרא במגילה כלפי טבריה אם צד אחד של הים נחשב כחומה. וא"כ כל הננסין שמוקפים בים מכל צדדיו ג"כ צריכים לקרוא בי"ד וט"ו.

והנה בשו"ת חכם צבי סימן ל"ז נשאל על מדינת ענגלאנד שמוקף בים אם לדנו כרה"י, וכתב שם דא"כ בטיל רשות הרבים של כל העולם כאשר

כולם מוקפין בים. ומביא מהרשב"א בספר עבודת הקודש דעל פלטיא לא מהני מחיצות ורבים מבטלין מחיצות עיי"ש. והתם הנידון הוא לענין שבת, אך לענין מגילה יש לדון. ואפשר לומר דהתם בטבריה דרק צד אחד ים חזי לאצטרופי לשלשה החומות והוה מוקף, אבל אם ים לבד מקיף לא נחשב כמוקפין, וגם מצד הסברא נראה לומר כן, דתכלית מוקף הוא בשביל שמירה, ואם מצד אחד ים ג"כ הוא משומר סביב, משא"כ בהיקף ים של כל המדינה, א"כ כל המדינה בפנים, וא"כ אינו שמירה, וגם בא"י הים לא נודע מתי עולים ומשתנים כמה פעמים,<sup>(2)</sup> וכגון קיפרוס (קפריסין) ורודוס המובא בירושלמי בפ"ק דגיטין, מ"מ להלכה עומד הוא בספק וצריך לצאת בשניהם.<sup>(3)</sup>

### העיבר"י

## תנ

**שבונת "בית יעקב" לענין קריאת המגילה**  
ע"ד בניני בתים החדשים אשר מוסיפים והולכים בעזה"י, בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס בב"א, ושמעתי ממורה אחד שהורה על חברת בתים הנקראים "בית יעקב"<sup>(א)</sup> שצריכים לקרא המגילה בי"ד, כי לא נראה מהתם עיה"ק, וגם רחוק יותר ממיל, ואיני רוצה לגלות דעתי בזה.<sup>(2)</sup>

(ב) החת"ס שם כתב דלעשות זכר לנס בפורים הוה דאורייתא, אבל איכות וכמות הזכרון הוא דרבנן, כגון קריאת המגילה ומשלוח מנות ע"כ, הרי דהחת"ס כתב דאפילו דעצם הפורים הוא דאורייתא, מ"מ קריאת מגילה דרבנן. ורבינו סובר דגם קריאת המגילה הוא כדאורייתא כדכתב בתחילת התשובה. ועיין עוד מה שכתב בשו"ת חת"ס יור"ד סימן רל"ג. יג. בענין אם דבר דיליף מסברא אי הוה דאורייתא עיין בפני יהושע ריש כיצד מברכין על הא דאיתא בגמרא סברא הוא דאסור שיהנה בלא ברכה, ובצל"ח ריש פרק לולב הגזול, ועיין בקרית ספר פרק י"ג דשבת על הא דאיתא בגמרא דהכנסה לא כתיבא סברא הוא, דמכאן מוכח דסברא דאורייתא, ועיין עוד מה שכתב החיד"א בספרו יעיר אוזן אות כ"ח שמתרץ דברי הגמרא דאמרינן מילתא דאיתא מסברא טרח וכתב ליה קרא, ובמקום אחר אמרינן סברא הוא מה לי קרא, ומחלק בין סברא אלימתא לסברא שאינה אלימתא. והנה מילתא דאיתא מק"ו טרח וכתב לה קרא כדאיתא במנחות דף כ"ז עיין מה שהאריך בזה ביד מלאכי סעיף תי"ט, ועיין בתוס' בברכות דף מ"ז ד"ה לפניו דק"ו הוא מדאורייתא, ועיין מה שכתב בזה בפני יהושע שם, וענין זה הוא רחב מאוד בפוסקים ואין כאן מקומו להאריך בזה.

(א) תשובה זו כבר כתבה רבינו בתשובותיו או"ח סימן רכ"ג, אולם כאן מאריך רבינו יותר ולכן העתקנו גם תשובה זו.  
(ב) כנראה כוונתו שלפעמים מציפים מי הים את האיים.  
(ג) נראה כוונת רבינו דרק ברודוס וקפריסין יש להחמיר מספק, אבל על כל העולם כולו וגם בענגלאנד אין לומר שיקראו בשניהם, כיון שזה יבשת שלמה שמוקף, ולא אי קטן.

(א) שכונת בית יעקב סמוך למחנה יהודא, עדיין לא היה מיושב מעיר העתיקה עד לשם, חוץ מנחלת שבעה, והשכונה הזאת נבנית בשנת תרל"ח. ועיין בהערה ב'.  
(ב) רבינו לא גילה לנו מקום הספק בזה, דלכאורה דברי המורה הם פשוטים, דהלא הם אינם רואים את העיר העתיקה, וגם רחוק מיל. והנה בספר אהלים (למהרי"ל דיסקין על מסכת מגילה) בסימן ז' מודפס שאלה ששאל רבי יוסף בנימין